

Urad Vlade RS za komuniciranje
Gregorčičeva 25
1000 Ljubljana
gp.ukom@gov.si

Številka: 091-24/2013/3
Datum: 11. 6. 2013

Zadeva: Predlagam.vladi predlog 4495-173: Odprava uzakonjenega privilegija odvetnikov, notarjev, zasebnih zdravnikov, novinarjev – odgovor Ministrstva za pravosodje

Spoštovani,

prejeli smo vaš dopis, št. 092-173/2013/1 z dne 10. 5. 2013, s katerim ste nam posredovali predlog, prejet preko spletnega orodja predlagam.vladi.si, št. 4495-173, ki se nanaša na odpravo uzakonjenega privilegija odvetnikov, notarjev, zasebnih zdravnikov in novinarjev. Predlagatelj meni, da bi morali iz razloga transparentnosti tudi navedeni subjekti posredovati AJPES finančna poročila, tako kot to velja za vse ostale poslovne subjekte. V zvezi s tem vam v nadaljevanju posredujemo odgovor našega ministrstva, ki se nanaša na področji odvetništva in notariata, za kateri je resorno pristojno Ministrstvo za pravosodje.

V skladu z Zakonom o plačilnem prometu¹ je AJPES pooblaščen za javno objavljanje letnih poročil in drugih podatkov gospodarskih družb, samostojnih podjetnikov in drugih poslovnih subjektov, za katere področni predpisi določajo obveznost predložitve letnih poročil AJPES zaradi zagotovitve javnosti. Ti predpisi so predvsem Zakon o gospodarskih družbah², poleg tega pa še Zakon o zadrukah³, Zakon o društvih⁴, Zakon o invalidskih organizacijah⁵, Zakon o računovodstvu⁶ in Zakon o državni statistiki⁷. Na podlagi navedenih zakonov morajo letna poročila oziroma podatke iz letnih poročil predložiti Ajpes-u naslednji poslovni subjekti:

- gospodarske družbe (kapitalske družbe, osebne družbe, zadruge, podružnice tujega podjetja, gospodarska interesna združenja in druge organizacijske oblike, ki vodijo poslovne knjige in sestavijo letna poročila na način, kot velja za gospodarske družbe),

¹ Uradni list RS, št. 110/06 – uradno prečiščeno besedilo, 131/06 – ZBan-1, 102/07, 126/07 – ZFPPIPP, 58/09 – ZPlaSS in 59/10 – ZOPSPU

² Uradni list RS, št. 65/09 – uradno prečiščeno besedilo, 33/11, 91/11, 32/12, 57/12 in 44/13 – Odl. US

³ Uradni list RS, št. 97/09 – uradno prečiščeno besedilo

⁴ Uradni list RS, št. 64/11 – uradno prečiščeno besedilo

⁵ Uradni list RS, št. 108/02 in 61/06 – ZDru-1

⁶ Uradni list RS, št. 23/99 in . 30/02 – ZJF-C

⁷ Uradni list RS, št. 45/95 in 9/01

- zadruga,
- samostojni podjetniki, razen samostojnih podjetnikov, ki so obdavčeni na podlagi ugotovljenega dobička z upoštevanjem normiranih odhodkov,
- pravne osebe javnega prava (določeni in drugi uporabniki enotnega kontnega načrta) - javni zavodi in druge pravne osebe javnega prava,
- nepridobitne organizacije - pravne osebe zasebnega prava, t. j. ustanove, politične stranke, sindikati itd.,
- društva.

Podatkov iz letnih poročil za javno objavo pa ne predlagajo samostojni podjetniki, ki so obdavčeni na podlagi ugotovljenega dobička z upoštevanjem normiranih odhodkov, ter poslovni subjekti, ki niso ustanovljeni kot pravne osebe in nimajo statusa samostojnega podjetnika. To so notarji, odvetniki, samostojni zdravstveni delavci, samostojni kulturni delavci, športniki, novinarji, ter nekateri drugi poslovni subjekti in civilna združenja. Navedene fizične osebe, ki opravljajo registrirano dejavnost, v predpisih niso navedene kot zavezanci za predložitev letnega poročila AJPES v objavo, ampak sporočijo potrebne davčne podatke Davčni upravi RS v skladu z Zakonom o davčnem postopku⁸ in podzakonskimi predpisi.

Odvetniki in notarji torej sodijo med poslovne subjekte, ki niso ustanovljeni kot pravne osebe in nimajo statusa samostojnega podjetnika, zaradi česar tako kot številni drugi subjekti s primerljivim položajem (samostojni zdravstveni delavci, samostojni kulturni delavci, športniki, novinarji) tudi nimajo obveznosti predložitve letnih bilanc poslovanja AJPES. Navedena ureditev glede odvetnikov in notarjev je povezana z njihovo zakonsko dolžnostjo varovanja tajnosti. Tako je v 6. členu Zakona o odvetništvu⁹ (v nadaljevanju: ZOdv) izrecno določeno, da mora odvetnik varovati kot tajnost, kar mu je zaupala stranka, prav tako pa prvi odstavek 25. člena Zakona o notariatu¹⁰ določa, da mora notar varovati kot tajnost podatke o osebah, dejstvih oziroma pravnih razmerjih, glede katerih sestavi notarski zapis, kolikor iz volje strank ali vsebine pravnega posla ne izhaja kaj drugega. Tako pri odvetnikih kot pri notarjih predstavlja kršitev dolžnosti varovanja poklicne oziroma poslovne tajnosti hujšo disciplinsko kršitev. Glede na to, da so prihodki odvetnikov in notarjev v veliki meri odvisni od vrednosti predmeta njihovih storitev, bi bila lahko obveznost predložitve podatkov v zvezi z njihovim finančnim poslovanjem AJPES za namen javne objave v nasprotju z njihovo dolžnostjo varovanja tajnosti.¹¹

V zvezi z odvetniki še dodajamo, da lahko odvetniki svoj poklic opravljajo individualno ali v odvetniški družbi, ki se lahko med drugim ustanovi kot družba z neomejeno odgovornostjo ali kot družba z omejeno odgovornostjo. Glede na to, da se za ustanovitev in poslovanje odvetniških družb uporabljajo predpisi o gospodarskih družbah (36. člen ZOdv), zanje ustrezno veljajo tudi določbe v zvezi z obveznostjo predložitve letnih poročil oziroma podatkov iz letnih poročil AJPES.

S spoštovanjem,

mag. Matija VIDMAR
v. d. generalnega direktorja

Poslati v vednost:

- Ministrstvu za gospodarski razvoj in tehnologijo; gp.mgrt(at)gov.si

⁸ Uradni list RS, št. 13/11 – uradno prečiščeno besedilo, 32/12 in 94/12

⁹ Uradni list RS, št. 18/93, 24/96 - Odl. US, 24/01, 111/05 - Odl. US, 54/08 in 35/09

¹⁰ Uradni list RS, št. 2/07 – uradno prečiščeno besedilo, 33/07 – ZSReg-B in 45/08

¹¹ Gl. tudi odločbo Ustavnega sodišča, št. U-II-1/09 z dne 5. 5. 2009 (tč. 22 do 26), glede neposeganja v samostojnost in neodvisnost odvetništva.